

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Одеський державний університет внутрішніх справ
Кафедра адміністративного права та
адміністративного процесу

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Матеріали

VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

23 жовтня 2019 року

Одеса
ОДУВС
2019

Самонова В.В., ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	105
Стариченко А.О., Шильник І.І. «БУЛІНГ» У ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНОМУ АПАРАТІ ПЕДАГОГІЧНИХ, СОЦІОЛОГІЧНИХ ТА ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	107
Бабійчук О.О., Денисова А.В., БЮРО ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ: СТВОРЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	110
Безродна А.В., Євчук Т.В., ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УКРАЇНІ	112
Брусенцев Р.С., Євчук Т.В., ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	115
Бубнова І.І., Коропатов О.М., СПІВПРАЦЯ ПОЛІЦІЇ ТА НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ: ПИТАННЯ СУЧАСНОСТІ	117
Бурбан В.М., Денисова А.В., «ДЕОФШОРИЗАЦІЯ У КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ЗЛОЧИННИХ ДОХОДІВ: СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА ЗАКОРДОННІЙ ПРАВОВІЙ НАУЦІ»	118
Газнюк Д.О., МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ	120
Говорова Г.В., Ізбаш К.С., ПРЕВЕНТИВНІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ	122
Грабарчук А.Г., Денисова А.В., ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ	125
Довгань А.С., Денисова А.В., СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ	128
Заволокіна В.А., Щітинський Р.М., АДМІНІСТРАТИВНИЙ АРЕШТ, ЯК ВИД АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ	130

– невирішеними залишаються земельні питання, зокрема, питання прозорого регулювання землевідведення, реєстрації прав на землю тощо. Ключове невирішене питання: який суб'єкт має розпоряджатися земельними ресурсами за межами населених пунктів (органи центральної влади чи органи місцевого самоврядування).

Аналізуючи вищезгадане, можна дійти до висновку, що лише належний та ефективний розподіл функцій та повноважень між рівнями органів місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на засадах субсидіарності; ефективне та стабільне функціонування органів місцевого самоврядування, забезпечення прозорості діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, мінімізація умов для корупції; безпосередня участь громад у вирішенні питань місцевого значення, ефективність громадського впливу на прийняття рішень органами місцевого самоврядування; організаційна та фінансова самостійність територіальних громад, представницьких органів місцевого самоврядування, наближення їх можливостей та якості діяльності до європейських стандартів може забезпечити та гарантувати успішність реформи децентралізації влади в Україні.

Література

1. Кругул Ю. Реформування місцевого самоврядування в Україні. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2016. № 1. С. 17 – 27.
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: постанова Кабінету міністрів України № 385 від 06.08.2014 р. Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>.
3. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації влади в Україні: Колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. Р. М. Плюща. К.: РІДНА МОВА, 2016. 744 с.
4. Орзіх М. Самоврядні території в системі державного устрою України. Місцеве та регіональне самоврядування України. К., 1993. Вип. 1-2. – С. 64.
5. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 року № 333-р. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

ПРЕВЕНТИВНІ ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ

Говорова Г.В., курсант 201 навчального взводу Одеського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник: Ізбаши К.С., старший науковий співробітник відділу організації наукової роботи Одеського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції

Успішна реалізація Україною завдань щодо приєднання до європейської співдружності залежить від цілої низки умов та факторів – як зовнішнього, так і внутрішнього характеру. Зокрема дуже важливим є надійне та ефективно забезпечення належного рівня законності й правопорядку в державі як неодмінної умови її нормального, безпечного існування та розвитку. Досягти цього можна

завдяки різним способам та засобам, однак, враховуючи те, що Україна, як сучасна цивілізована держава, іде шляхом демократизації та гуманізації законодавства і серед методів державного управління особливого значення набувають превентивні заходи реагування поліції на правопорушення.

Одне з ключових місць у системі органів і посадових осіб, що опікуються питаннями підвищення правової культури населення, забезпечення розвитку його правової свідомості, задоволення потреб громадян в інформації щодо стану правопорядку та громадської безпеки в суспільстві, одержанні знань про право, достатніх для побутового життя, посідає національна поліція [1].

На сьогодні Національна поліція становить універсальну систему структурних підрозділів, на які покладено важливі функції із забезпечення законності та правопорядку в державі, захисту населення. На території сучасної України діє нова, реформована система органів Національної поліції, яка активно запозичує кращі міжнародні практики з метою оптимізації власної діяльності. У роботі національної поліції важливим етапом є впровадження в їх діяльність європейських принципів та стандартів правоохоронної діяльності, одним із яких є пріоритет у застосуванні превентивних поліцейських заходів. При цьому особливий акцент зроблений на встановлення та розвиток тісних партнерських відносин між поліцією та громадськістю як однієї з основоположних умов забезпечення ефективного застосування превентивних заходів, адже очевидно, що громадяни з більшою відповідальністю виконуватимуть вказівки, настанови та рекомендації органів влади, в тому числі органів і посадових осіб поліції, яким вони довіряють та яких поважають.

Різні аспекти діяльності поліцейських щодо запобігання злочинності шляхом використання превентивних заходів були предметом дослідження таких учених, як С.М. Алфьорова, О.М. Бандурки, Є.Ю. Бараша, О.І. Безпалової, В.М. Бесчастного, І.П. Голосніченка, В.Л. Грохольського, С.М. Гусарова, В.О. Заросила, І.В. Зозулі, О.М. Ключова, В.В. Коваленка, В.К. Колпакова, А.Т. Комзюка, О.М. Коропатова, О.М. Музичука, О.Ю. Салманової, І. М. Шопіної та інших.

У теорії адміністративного права під заходами адміністративного попередження або адміністративного запобігання розуміють дії повноважних органів або посадових осіб, спрямовані на примусове забезпечення виконання громадянами обов'язків перед суспільством, забезпечення суспільної безпеки і громадського порядку, недопущення і боротьбу зі стихійним лихом [3, с. 118].

Досить ґрунтовно зміст та особливості превентивних заходів визначаються у наукових працях О.М. Бандурки, О.І. Безпалової, які зазначають, що превентивні поліцейські заходи – це дія або комплекс дій, що обмежують певні права і свободи людини, використання яких не завжди пов'язане з протиправною поведінкою конкретних осіб, застосовуються відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень із дотриманням встановлених законом вимог. Автори підкреслюють, що застосування превентивних заходів поліцією не є самоціллю, воно доповнює проведення виховних, інформаційних та роз'яснювальних заходів і здійснюється на засадах законності, необхідності, пропорційності, ефективності та дотримання прав і

свобод людини. Превентивні поліцейські заходи передбачають у встановлених законом випадках застосування обмежень певних прав і свобод до людей та організацій, і в цьому виявляється їх примусовий характер, хоча правопорушення при цьому відсутні. Тобто ці заходи мають чітку профілактичну спрямованість, орієнтовані на захист інтересів публічної безпеки та порядку, на недопущення вчинення правопорушень [4, с.109; 112].

Сутність профілактичного впливу превентивних поліцейських заходів полягає, по-перше, в тому, щоб не допустити протиправної поведінки з боку конкретних осіб, які до такої поведінки схильні, а по-друге, в усуненні причин, які сприяють вчиненню правопорушень, і створенні умов, які виключають протиправну поведінку.

Стаття 29 Закону України «Про Національну поліцію» визначає, що поліцейський захід – це дія або комплекс дій превентивного або примусового характеру, що обмежує певні права і свободи людини та застосовується поліцейськими відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень [2].

Чіткий перелік превентивних поліцейських заходів визначено у ст.31 Закону України «Про Національну поліцію». До превентивних поліцейських заходів відносяться: перевірка документів особи (ст. 32); опитування особи (ст. 33); поверхнева перевірка (ст. 34); зупинення транспортного засобу (ст. 35); вимога залишити місце і обмеження доступу на визначену територію (ст. 36); обмеження пересування особи чи транспортного засобу або фактичного володіння річчю (ст. 37); проникнення до житла чи іншого володіння особи (ст. 38); перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ (ст. 39); застосування технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису (ст. 40); поліцейське піклування (ст. 41) [2]. Під час проведення превентивних поліцейських заходів поліція зобов'язана повідомити особі про причини застосування до неї превентивних заходів, а також довести до її відома нормативно-правові акти, на підставі яких застосовуються такі заходи.

Превентивні поліцейські заходи мають наступні особливості: є профілактичними заходами; застосовуються з метою попередження, недопущення правопорушень та забезпечення громадського порядку і громадської безпеки.

Законодавством передбачено основні вимоги до превентивних заходів, які використовуються в діяльності поліції. Превентивні заходи мають бути: по-перше, законними – тобто визначені законом, адже застосування поліцейських заходів всупереч закону так чи інакше може порушити права та обов'язки інших осіб, що зумовить настання відповідних правових наслідків; по-друге, необхідними, якщо виконання повноважень поліції неможливо застосувати іншим поліцейський захід, або його застосування було неефективним, а також якщо такий захід заподіює найменшу шкоду як адресату заходу, так і іншим особам; по-третє, пропорційними – якщо шкода, заподіяна охоронюваним законом правам і свободам людини або інтересам суспільства не перевищує блага, для захисту якого він застосований, або створеної загрози заподіяння

шкоди; по-четверте, ефективними – застосування відповідного заходу повинно забезпечувати виконання повноважень поліції [5, с. 134].

Таким чином, в своїй діяльності Національна поліція України використовує превентивні заходи неоднорідні за своєю суттю та механізмом застосування. Реальне нормативне закріплення такого широкого кола превентивних заходів, які в своїй діяльності має право використовувати поліція, говорить про розвиток та удосконалення діяльності поліції, зокрема, в аспекті превентивного напрямку роботи та відходу від застарілих каральних методів.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-ВР> (дата звернення: 15.10.2019).
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. (дата звернення: 15.10.2019).
3. Адміністративне право: підручник / Ю.П. Битяк, та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Харків : Право, 2013. 656 с.
4. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Бандурки ; О. І. Безпалова, О. В. Джафарова, С. М. Князєв та ін. ; передм. О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2017. 242 с.
5. Іванцов В.О., Чишко К.О. Характеристика поліцейських заходів крізь призму методів адміністративної діяльності поліції / В.О. Іванцов, К.О. Чишко // Процес модернізації системи державного управління: конституційний, адміністративний та фінансовий аспекти: колективна монографія / за заг. ред. А. С. Нестеренко. Одеса : Видавничий дім «Гельветика» , 2017. 528 с.

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ У ФІНАНСОВІЙ СФЕРІ

***Грабарчук А.Г.,** курсант 306 навчального взводу, Одеського державного університету внутрішніх справ*

***Науковий керівник: Денисова А.В.,** завідувач кафедри адміністративного права та адміністративного процесу, Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент*

В умовах реформування економіки України найбільш проблемною в криміногенному аспекті є ситуація, наявна у фінансній сфері, де останніми роками збільшилася кількість протиправних діянь, які призводять до ненадходження до бюджету країни значних коштів і їх привласнення злочинними елементами.

Так, упродовж 2014 року слідчі органів фінансових розслідувань Державної фінансової служби України здійснили 10,9 тис. кримінальних проваджень. Досудове розслідування закінчено більш ніж у кожному третьому провадженні (4,6 тис., або 42,1 %). До суду з обвинувальним актом направлено менше ніж шосту частину кримінальних проваджень (692 з 4,6 тис., або 15 %) [1, с. 28]. У 2015 році в Україні офіційно було зареєстровано 1748 ухилень від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) і лише у 154 випадках повідомлено про підозру (8,8 %); у 2016 році за 1203 зареєстрованими злочинами, передбаченими